

SOEPEL SAMENWERKEN IN VIJF STAPPEN

In de studie 'De kracht van samenwerking' formuleren onderzoekers van CPS vijf voorwaarden voor een goede samenwerking tussen scholen en partners.

- 1 Formuleer een duidelijk doel dat voor beide partijen meerwaarde heeft.
- 2 Wees duidelijk over wederzijdse verwachtingen. Dat kan op papier of in frequent contact.
- 3 Zorg dat de interne organisatie op de samenwerking is afgestemd.
- 4 Weet om te gaan met de dynamiek (het kost tijd).
- 5 Zorg voor voldoende financiering van de samenwerking.

Kijk op **cps.nl** voor dit rapport.

meer samenwerking met 'grijze' vmbo's en willen groene vakken combineren met techniek, zorg (denk aan de succesvolle zorgboerderij) en met toerisme.

Verbindingen met de buitenwereld zijn erg belangrijk.

Ik zie het als mijn taak dat leerlingen een goed vervolg kiezen, of het nu in de groene sector is of elders."

Entreprenasium

Ook havo en vwo-afdelingen hebben steeds meer contacten met bedrijven, instellingen en opleidingen. Daar ligt het accent meer op loopbaanontwikkeling en op het ontwikkelen van ondernemende competenties. Er zijn initiatieven zoals het International Business College (IBC), waar havo 4 en 5-leerlingen een dag in de week een ander programma kunnen draaien waarin ze die aspecten kunnen ontwikkelen.

Het Entreprenasium is een leerroute voor ondernemende havo-leerlingen. Ongeveer vijftien scholen in Nederland werken volgens dit concept, zoals het Koningin Wilhelmina College in Culemborg. Het gaat er niet om een bedrijf op te zetten, maar leerlingen de mogelijkheid te bieden hun eigen onderwijs vorm te geven. Op het Koningin Wilhelmina College begon het met het project 'Jij de baas'. Alle brugklassers kiezen een goed doel uit en presenteren plannen om geld in te zamelen, waar bedrijven, uit het netwerk van de school, feedback op geven. "Met deze ervaring hebben we een aantal leerlingen geselecteerd die geschikt zijn voor het Entreprenasium", legt Jeroen Galama uit, die daar samen met een collega verantwoordelijk voor is. "Elk jaar zullen dat zo'n vijftien tot twintig leerlingen zijn die veel vrijheid en verantwoordelijkheid krijgen voor hun eigen leerproces. Een voorbeeld? Twee leerlingen die een modeblog hebben, kunnen met hun leraar Nederlands afspreken om schrijfonderdelen van

het lesprogramma op die manier af te sluiten." Contacten met de buitenwereld zijn essentieel voor het Entreprenasium. Zo zijn de leerlingen nu bezig met het organiseren van een buitenlandreis. De contacten leggen ze zelf. "Meestal beginnen ze met hun eigen netwerk, familie en buren", vertelt de enthousiaste docent. "Ik sta er wel eens versteld van hoeveel deze leerlingen kunnen. Ze zijn vaak erg creatief en vinden praktische oplossingen. Ze kiezen soms een manier van communiceren met een bedrijf waarbij je je hart vasthoudt, in een chat bijvoorbeeld. Maar ze weten het uiteindelijk prima te regelen. Ik vind het een mooi concept dat volop in ontwikkeling is. Ik zie er alleen maar voordelen aan." Bedrijven zijn ook op andere manieren bij de school betrokken, vanuit het perspectief van loopbaanontwikkeling. Er zijn speeddates met bedrijven, een wetenschapscafé samen met de volksuniversiteit en diverse sponsoractiviteiten.

Bèta verbindt

De groeiende behoefte aan technisch hooggeschoold personeel is een ander motief om de banden tussen school en de beroepspraktijk aan te halen. Een onderwijsconcept als het Technasium (voor havo en vwo) maakt bètaonderwijs erg aantrekkelijk voor leerlingen, onder andere door de vanzelfsprekende verbinding met de buitenwereld. Leerlingen nemen een kijkje in een fabriek, bouwplaats, ziekenhuis of natuurgebied, en werken samen met vaklieden, bedrijven en vervolgopleidingen. Kenmerkend zijn het werken vanuit het nieuwe examenvak Onderzoek & Ontwerpen, een technasiumwerkplaats en het maken van een meesterproef. Inmiddels zijn er ruim 85 scholen in Nederland die volgens dit onderwijsconcept werken. Het is vernieuwend en populair: de Stichting